

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 27.06.2003
KOM(2003)378 lopullinen

2003/0138 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin
työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun
neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71
täytäntöönpanomenettelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72
muuttamisesta oikeuksien yhdenmukaistamisen ja menettelyiden yksinkertaistamisen
osalta**

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Barcelonassa 15. ja 16. maaliskuuta 2002 kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätti, että eurooppalaisella sairausvakuutuskortilla korvataan lomakkeet, jotka nykyisin tarvitaan hoidon saamiseksi toisessa jäsenvaltiossa. Komissio tekee tätä koskevan ehdotuksen ennen keväällä 2003 kokoontuvaa Eurooppa-neuvostoa. Kortin käyttöönotolla yksinkertaistetaan menettelyitä muttei muuteta nykyisiä oikeuksia ja velvollisuuksia.

Komissio esitti 17. helmikuuta 2003 tiedonannon eurooppalaisen sairausvakuutuskortin käyttöönotosta¹ (jäljempänä 'eurooppalainen kortti'). Siinä esitetään suunnitelma, jonka mukaan eurooppalaisella kortilla korvataan asteittain lomakkeet, jotka nykyisin tarvitaan hoidon saamiseksi tilapäisen oleskelun yhteydessä muussa kuin toimivaltaisessa jäsenvaltiossa.

Jotta lomakkeet voitaisiin korvata eurooppalaisella kortilla ja jotta kortin käyttöönotolla saataisiin todella yksinkertaistettua menettelyitä, olisi suotavaa toteuttaa kaksi toimenpidettä.

Ensinnäkin olisi yhdenmukaistettava kaikkien vakuutettujen luokkien oikeudet vakuutettujen oleskellessa tilapäisesti muussa kuin toimivaltaisessa jäsenvaltiossa, jotta kaikki asetuksen soveltamisalaan kuuluvat henkilöt voivat saada lääketieteellisesti välttämättömät luontoisetuudet oleskellessaan toisessa jäsenvaltiossa.

Toiseksi olisi yksinkertaistettava menettelyitä, joita sovelletaan oleskeluvaltiossa hoidon tarpeessa olevaan potilaaseen. Olisi esimerkiksi poistettava potilaalta tälle usein asetettu velvoite käydä oleskelupaikan sosiaaliturvalaitoksessa ennen hoidon tarjoajan turvautumista, ja olisi näin ollen annettava potilaalle mahdollisuus kääntyä suoraan hoidon tarjoajan puoleen.

On tarpeen antaa säännös, jossa määritellään sosiaaliturvalaitosten ja käyttäjien väliset suhteet.

¹ KOM(2003) 73 lopullinen

2. ARTIKLOJA KOSKEVAT KOMMENTIT

2.1 1 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 muuttaminen

2.1.1 22 artiklan muuttaminen

Asetuksessa säädetään tällä hetkellä erilaisista oikeuksista sairaanhoidon saamisessa oleskeltaessa tilapäisesti muussa kuin toimivaltaisessa jäsenvaltiossa tai asuinjäsenvaltiossa sen luokan mukaan, johon vakuutettu kuuluu. Palkatut työntekijät tai itsenäiset ammatinharjoittajat sekä heidän perheenjäsenensä saavat välittömästi tarvittavat luontoisetuudet oleskellessaan toisessa jäsenvaltiossa. Eläkkeensaajat ja heidän perheenjäsenensä saavat tarvittavat luontoisetuudet (ilman välittömyyden vaatimusta) oleskellessaan muussa jäsenvaltiossa kuin asuinjäsenvaltiossa. Henkilöt, jotka työskentelevät ja oleskelevat muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa jäsenvaltiossa (esim. lähetetyt työntekijät, kansainvälisessä kuljetusliikenteessä toimivat) ja heidän perheenjäsenensä saavat tarvittavat luontoisetuudet valtiossa, jossa he harjoittavat ammattiaan. Työttömät, jotka siirtyvät toiseen jäsenvaltioon etsiäkseen sieltä työtä, saavat tarvittavat luontoisetuudet siitä jäsenvaltiosta.

Eri lomakkeita on luotu, jotta vakuutettujen eri luokat voisivat saada luontoisetuuksia tilapäisen oleskelun aikana.

Jotta voitaisiin taata kaikkien näiden vakuutettujen luokkien yhtäläinen kohtelu ja helpottaa lomakkeiden korvaamista kortilla, olisi yhdenmukaistettava asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kaikkien henkilöluokkien oikeudet.

Olisi näin ollen muutettava 22 artiklan 1 kohdan a alakohtaa, jotta palkansaajat tai itsenäiset ammatinharjoittajat sekä heidän perheenjäsenensä saisivat lääketieteellisesti välttämättömät luontoisetuudet oleskellessaan toisessa jäsenvaltiossa.

Tietyn tyyppisten hoitojen, esimerkiksi dialyysihoitojen, osalta on potilaan kannalta ratkaisevaa, että hoitoa on saatavissa jatkuvasti toisessa jäsenvaltiossa oleskelun aikana. Tämän vuoksi 22 artiklaan on lisätty uusi 1 a kohta, jossa säädetään, että asetuksen 80 artiklassa tarkoitettu hallintotoimikunta laatii luettelon luontoisetuuksista, jotka käytännön syistä vaativat ennakkosopimuksen asianomaisen henkilön ja hoidosta vastaavan laitoksen välillä, jotta etuudet voidaan tarjota oleskelun aikana.

2.1.2 22 b artiklan poistaminen

Asetuksen 22 b artiklan tarkoituksena on antaa henkilöille, jotka harjoittavat ammattiaan muussa kuin toimivaltaisessa jäsenvaltiossa (tai muun kuin toimivaltaisen jäsenvaltion lippua käyttävällä aluksella) ja oleskelevat siinä valtiossa, jossa he harjoittavat ammattiaan (tai jonka lippua se alus käyttää, jossa he harjoittavat ammattiaan), sekä heidän perheenjäsenilleen mahdollisuus saada oleskelun aikana tarvittavia luontoisetuuksia.

Kun 22 artiklan 1 kohdan a alakohtaa muutetaan, palkatut työntekijät ja itsenäiset ammatinharjoittajat voivat saada lääketieteellisesti välttämättömiä luontoisetuuksia oleskellessaan muun kuin toimivaltaisen jäsenvaltion alueella, jolloin 22 b artiklasta tulee turha ja se voidaan poistaa.

2.1.3 25 ja 31 artiklan muuttaminen

Oikeusvarmuuden takaamiseksi ja sen osoittamiseksi, että oikeus luontoisetuksiin tilapäisen oleskelun aikana on saman laajuinen kaikkien asetuksen soveltamisalaan kuuluvien henkilöluokkien osalta, olisi yhdenmukaistettava 25 artiklan (työttömät) ja 31 artiklan (eläkkeensaajat) teksti 22 artiklan tekstin kanssa.

2.1.4 34 b artiklan poistaminen

Asetuksen 34 a artiklassa säädetään, että 22 artiklan 1 kohdan a alakohtaa sovelletaan vastaavasti opiskelijoihin, mikä merkitsee sitä, että opiskelijoilla on oikeus välittömästi tarvittaviin luontoisetuksiin oleskellessaan muussa kuin toimivaltaisessa jäsenvaltiossa. Nykyisen 34 b artiklan tarkoituksena on antaa opiskelijoille, jotka oleskelevat muussa kuin toimivaltaisessa jäsenvaltiossa opintojensa vuoksi, ja heidän perheenjäsenilleen mahdollisuus saada tarvittavia luontoisetuksia (ilman välittömyyden vaatimusta), kun he oleskelevat tämän jäsenvaltion alueella.

Kun otetaan huomioon 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan (johon viitataan 34 a artiklassa) muuttaminen, opiskelijat voivat saada lääketieteellisesti välttämättömiä luontoisetuksia oleskellessaan muun kuin toimivaltaisen jäsenvaltion alueella. Näin ollen 34 b artiklasta tulee turha ja se voidaan poistaa.

2.1.5 84 a artiklan lisääminen

Jotta voitaisiin parantaa asetuksen soveltamisen toimivuutta, olisi määriteltävä selkeästi sosiaaliturvalaitosten ja asetuksen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden väliset suhteet. Näiden kahden osapuolen toimiva yhteistyö lisää asetuksen soveltamisen toimivuutta mutta takaa myös sen, että vakuutetut voivat hyödyntää täysimääräisesti kaikkia oikeuksia, jotka heille kuuluvat asetuksen mukaisesti. Yhteistyöllä voidaan tasapainottaa paremmin osapuolten välisiä suhteita.

Olisi siis säädettävä, että sosiaaliturvalaitosten ja vakuutettujen on ilmoitettava toisilleen kaikista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa etuuksiin liittyviin oikeuksiin. Laitosten on esimerkiksi ilmoitettava kaikista lainsäädäntömuutoksista, jotka voivat vaikuttaa vakuutettujen tilanteeseen, ja vakuutettujen on ilmoitettava esimerkiksi palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen lopettamisesta tai vaihdoksesta, vakuutetun tai hänen perheenjäsentensä asuin- tai oleskelupaikan muuttamisesta tai perhetilanteen muuttumisesta. Jos ilmoittamisvelvoitetta ei noudateta, siitä voi aiheutua seuraamuksia. Jäsenvaltiot päättävät seuraamuksista kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti noudattaen suhteellisuusperiaatetta. Yhteisöjen tuomioistuimen asioissa Camarotto ja Vignone (C-52/99 ja C-53/99, tuomio 22.2.2001) vahvistaman oikeuskäytännön mukaisesti seuraamusten on oltava vastaavia kuin mitä sovelletaan sisäiseen oikeusjärjestykseen kuuluvissa samanlaisissa tilanteissa, eivätkä ne käytännössä saa tehdä mahdottomaksi tai liian vaikeaksi asetuksella vakuutetuille annettujen oikeuksien käyttämistä.

Jotta vakuutetut pystyisivät hyötymään täysimääräisesti sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen tarjoamista eduista, sosiaaliturvalaitosten on annettava vakuutetuille kaikki tarpeellinen apu. Jos kyseessä on asetuksen säännösten monimutkainen soveltaminen, kyseinen laitos voi viedä asian käsiteltäväksi hallintotoimikuntaan maansa hallituksen edustajan kautta.

2.2 2 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttaminen

2.2.1 2 ja 117 artiklan muuttaminen

Asetuksen 2 artiklan 1 kohta koskee asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja sen täytäntöönpanoasetuksen soveltamisessa tarvittavien todistusten, ilmoitusten, hakemusten ja muiden tarvittavien asiakirjojen malleja. Jotta hallintokomitealla olisi mahdollisuus seurata teknistä kehitystä, on suotavaa korvata tämä luettelo pelkästään viittauksella ”asiakirjoihin”, sellaisena kuin ne ovat määriteltynä neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30. toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 3 artiklan a alakohdassa seuraavasti: *[asiakirjalla tarkoitetaan] mitä tahansa tallennetta (paperille tulostettua tai sähköisessä muodossa tallennettua tekstiä taikka ääni- tai kuvatallennetta tai audiovisuaalista tallennetta)[...]*. Tämän määritelmän ansiosta E-lomakkeet voidaan korvata korteilla, joissa tiedot ovat näkyvissä, sekä kaikenlaisilla älykorteilla.

Oikeusvarmuuden takaamiseksi on syytä poistaa 2 artiklan 1 kohdan toinen alakohta. Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen tavoitteenahan on helpottaa – työntekijöiden vapaan liikkuvuuden yhteydessä – siirtymistä yhdestä sosiaaliturvajärjestelmästä toiseen. On siis tärkeää, että asiakirjat, jotka esitetään, jotta siirtyminen toiseen sosiaaliturvajärjestelmään olisi mahdollista, ovat heti tunnistettavissa yhtenäisen mallin ansiosta. Jäsenvaltioilla on kuitenkin mahdollisuus tehdä keskenään hallinnollisia sopimuksia olla täyttämättä kaikkia kohtia, kuitenkaan mallia muuttamatta. Tällöin ei tarvita hallintotoimikunnan lausuntoa.

On myös syytä mukauttaa 117 artikla korvaamalla sanat ”todistusten, todistettujen ilmoitusten, hakemusten ja muiden asiakirjojen” pelkästään sanalla ”asiakirjojen”.

2.2.2 17 artiklan muuttaminen

Yksinkertaistamisen vuoksi olisi poistettava artiklan 6 kohta, jossa velvoitetaan asuinpaikan laitos ilmoittamaan toimivaltaiselle laitokselle sairaalahoidon osalta sairaalaan ottamisen päivämäärä ja todennäköinen sairaalahoidon kesto. Sairaalahoitoa koskeva ilmoitus on erityisen hyödytön ja se tehdään yhä harvemmin.

Samoin yksinkertaistamisen vuoksi voitaisiin poistaa 7 kohta, jossa velvoitetaan asuinpaikan laitos ilmoittamaan toimivaltaiselle laitokselle määrältään huomattavien luontoisetuuksien myöntämisestä.

Artiklan 6 ja 7 kohdan poistamisen vuoksi on mukautettava 19 a artiklan 2 kohtaa, 21 artiklan 2 kohtaa, 22 artiklan 2 kohtaa, 23 artiklan 2 alakohtaa, 26 artiklan 3 kohtaa ja 31 artiklan 2 kohtaa.

2.2.3 20 artiklan poistaminen ja 21, 26 ja 31 artiklan muuttaminen

Eurooppalaisen kortin käyttöönoton ja kaikkien vakuutettujen luokkien oikeuksien yhdenmukaistamisen vuoksi 20 artiklalle, joka koskee pelkästään kansainvälisessä kuljetusliikenteessä työskenteleviä, ei ole enää perusteita ja se voidaan poistaa. Kansainvälisessä kuljetusliikenteessä työskentelevät saavat käyttöönsä eurooppalaisen kortin, jonka laitos myöntää heille ja joka antaa heille mahdollisuuden saada kaikki tarvittavat luontoisetuudet tilapäisen oleskelun aikana muussa kuin toimivaltaisessa jäsenvaltiossa oleskelun tarkoituksesta riippumatta.

21, 26 ja 31 artiklassa säädetään, että asianomaisen on esitettävä oleskelupaikan laitokselle todistus, josta ilmenee, että hänellä on oikeus luontoisetuuksiin.

Velvoite ottaa yhteyttä oleskelupaikan laitokseen ennen hoidon tarjoajan puoleen kääntymistä vaikuttaa epärealistiselta ja suhteettomalta etenkin, jos kyseessä on lyhyt oleskelu toisessa jäsenvaltiossa, ja henkilöiden vapaalle liikkuvuudelle voi aiheutua todellinen este, mikäli luontoisetuuksien saaminen kiellettäisiin, jos vakuutettu ei ole esittänyt oleskelupaikan laitokselle vaadittua lomaketta etukäteen. Vakuutetut ovat usein jättäneet velvoitteen huomiotta ja ovat uskoneet, että pelkkä lomakkeen hallussapito takaa luontoisetuuksien saamisen. Useat jäsenvaltiot eivät lisäksi ole määränneet mitään seuraamuksia, vaikka menettelyä ei ole noudatettu.

Yhteisöjen tuomioistuin ilmoitti asiassa IKA (C-326/00, ei vielä julkaistu) 25. helmikuuta 2003 annetussa tuomiossaan, että *on kuitenkin todettava, että asian kannalta ratkaisevaa ei voi olla se, ettei asianomainen henkilö ole omasta aloitteestaan esittänyt tätä lomaketta* (47 kohta).

Barcelonassa 15.–16. maaliskuuta 2002 kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätti eurooppalaisen sairausvakuutuskortin käyttöönottoon liittyen, että menettelyitä on yksinkertaistettava hoitoon pääsyn helpottamiseksi.

Olisi siis muotoiltava uudelleen 21 artiklan otsikko ja 1 kohta, 26 artiklan 1 kohta ja 31 artiklan 1 kohta, jotta vakuutetut luontoisetuuksia saadakseen voisivat ottaa suoraan yhteyttä hoidon tarjoajaan esittämällä hoitoon oikeuttavan asiakirjan eli eurooppalaisen sairausvakuutuskortin. Jos vakuutettu on hukannut tai unohtanut kortin, hänelle on kuitenkin annettava mahdollisuus ottaa yhteyttä oleskelupaikan laitokseen, jotta se voi pyytää vastaavaa todistusta toimivaltaiselta laitokselta.

Koska eurooppalainen kortti koskee vain luontoisetuuksia, vanhaa menettelyä on edelleen sovellettava rahaetuuksiin. Näin ollen 26 artiklaan on lisättävä uusi 1 a kohta.

2.3 3 artikla

Artikla koskee asetuksen voimaantuloa.

3. SOVELTAMINEN EUROOPAN TALOUSALUEEN MAISSA JA SVEITSIN VALALIITTOSSA

Henkilöiden vapaa liikkuvuus on yksi tavoitteista ja periaatteista Euroopan talousalueesta (ETA) tehdyssä sopimuksessa, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 1994.² Sopimuksen 3 osan 1 luku koskee henkilöiden, palveluiden ja pääomien vapaata liikkuvuutta, ja sen 28, 29 ja 30 artiklassa käsitellään palkattujen työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien vapaata liikkuvuutta. Erityisesti 29 artiklassa toistetaan EY:n perustamissopimuksen 42 artiklassa esitetyt periaatteet, jotka liittyvät yhteisön sisällä liikkuvien henkilöiden sosiaaliturvaan. Jos tämä asetusehdotus hyväksytään, sitä on näin ollen sovellettava ETA-valtioihin.

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton sopimus henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tuli voimaan 1. kesäkuuta 2002³, ja sen 8 artiklassa esitetään EY:n perustamissopimuksen 42 artiklaan sisältyvät periaatteet yhteisön sisällä liikkuvien henkilöiden sosiaaliturvasta. Jos tämä asetusehdotus hyväksytään, sitä on näin ollen sovellettava Sveitsin valaliittoon.

² EYVL L 1, 3.1.1994, sellaisena kuin se on muutettuna ETA:n sekakomitean päätöksellä 7/94, 21.3.1994 (EYVL L 160, 28.6.1994).

³ EYVL L 114, 30.4.2002.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin
työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun
neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71
täytäntöönpanomenettelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72
muuttamisesta oikeuksien yhdenmukaistamisen ja menettelyiden yksinkertaistamisen
osalta**

(ETA:n ja Sveitsin kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 42 ja 308 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,⁴

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,⁵

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,⁶

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,⁷

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Barcelonassa 15 ja 16 päivänä maaliskuuta 2002 kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi seuraavaa: ”Eurooppalainen sairausvakuutuskortti korvaa nykyiset paperilomakkeet, joita tarvitaan toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvaa hoitoa varten. Komissio esittää asiaa koskevan ehdotuksen ennen kevään 2003 Eurooppa-neuvoston kokousta. Tällainen kortti yksinkertaistaa menettelyjä mutta ei muuta nykyisiä oikeuksia ja velvollisuuksia”.
- (2) Jotta tämä tavoite voitaisiin saavuttaa ja jopa ylittää niin, että hyödynnetään mahdollisimman hyvin eurooppalaisen kortin vakuutetuille ja laitoksille tarjoamia etuja, on tarpeen tehdä joitakin mukautuksia sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin

⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁷ EUVL C [...], [...], s. [...].

ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annettuun neuvoston asetukseen (ETY) N:o 1408/71⁸.

- (3) Asetuksessa säädetään tällä hetkellä luontoisetuuksien saamista koskevista erilaisista oikeuksista oleskeltaessa tilapäisesti muussa kuin toimivaltaisessa jäsenvaltiossa tai asuinjäsenvaltiossa; oikeudet riippuvat siitä, mihin luokkaan vakuutettu kuuluu, ja niissä tehdään ero ”välittömästi tarvittavan hoidon” ja ”tarvittavan hoidon” välille. Vakuutettujen suojan lisäämiseksi on säädettävä kaikkien vakuutettujen oikeuksien yhdenmukaistamisesta luontoisetuuksien saamisen osalta heidän oleskellessaan tilapäisesti muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa he ovat vakuutettuja tai jossa he asuvat.
- (4) Tietyntyyppisten jatkuvien ja erityistä infrastruktuuria vaativien hoitojen, kuten dialyysihoidon, osalta on potilaan kannalta ratkaisevaa, että hoitoa on saatavissa toisessa jäsenvaltiossa oleskelun aikana. Tämän vuoksi hallintotoimikunta laatii luettelon luontoisetuuksista, joista on tehtävä ennakkosopimus vakuutetun ja hoidosta vastaavan välillä, jotta varmistetaan hoidon saatavuus ja edistetään vakuutetun vapautta oleskella tilapäisesti toisessa jäsenvaltiossa.
- (5) Luontoisetuuksien saaminen oleskeltaessa tilapäisesti toisessa jäsenvaltiossa edellyttää periaatteessa sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21 päivänä maaliskuuta 1972 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 574/72⁹ säädetyn asianmukaisen lomakkeen esittämistä. Jotkin jäsenvaltiot vaativat lisäksi – elleivät käytännössä niin ainakin teoriassa – lisämuodollisuuksien noudattamista niiden alueelle saavuttaessa. Nämä vaatimukset, etenkin velvoite esittää aina ennalta oleskelupaikan laitokselle todistus oikeuksista luontoisetuuksiin, vaikuttavat tarpeettoman rajoittavilta ja sellaisilta, että ne haittaavat kyseisten henkilöiden vapaata liikkuvuutta.
- (6) Jotta asetuksen soveltaminen olisi tehokasta ja tasapuolista, vaaditaan laitosten ja asetuksen soveltamisalaan kuuluvien vakuutettujen henkilöiden välistä toimivaa yhteistyötä. Yhteistyö vaatii sekä laitoksilta että vakuutetuilta täydellisiä tietoja kaikista tilanteen muutoksista, jotka saattavat vaikuttaa etuuksia koskeviin oikeuksiin, esimerkiksi palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen lopettamisesta tai vaihdoksesta, vakuutetun tai hänen perheenjäsentensä asuin- tai oleskelupaikan muuttamisesta tai perhetilanteen muuttumisesta taikka lainsäädännön muutoksista.
- (7) Kun otetaan huomioon joidenkin henkilöiden liikkuvuuteen liittyvien yksittäisten tilanteiden monimutkaisuus, olisi säädettävä mekanismista, jonka kautta laitokset voivat käsitellä yksittäisiä tapauksia, joissa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja sen täytäntöönpanoasetuksen tulkintaerot vaarantavat kyseisten henkilöiden oikeudet. Ellei asiassa päästä ratkaisuun, jossa noudatetaan vakuutetun kaikkia oikeuksia, olisi säädettävä mahdollisuudesta kääntyä hallintotoimikunnan puoleen.

⁸ EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2. Asetus sellaisena kuin se on saatettuna ajan tasalle neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL L 28, 30.1.1997, s. 1) ja viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1386/2001 (EYVL L 187, 10.7.2001, s. 1).

⁹ EYVL L 74, 27.3.1971, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on saatettuna ajan tasalle neuvoston asetuksella (EY) N:o 1290/97 (EYVL L 176, 4.7.1997, s. 1) ja viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1386/2001 (EYVL L 187, 10.7.2001, s. 1).

- (8) Asetuksen saattamiseksi ajan tasalle tietojenkäsittelytekniikan kehittymisen osalta, jossa eurooppalainen kortti on keskeinen tekijä, koska siitä on tarkoitus tulla elektronisesti luettava väline kaikissa jäsenvaltioissa, olisi muutettava asetuksen (ETY) N:o 574/72 2 ja 117 artiklan tekstiä, jotta ”asiakirjan” käsitteellä tarkoitettaisiin ”kaikkea sisältöä tallennusvälineestä riippumatta (paperituloste, sähköinen tallenne, ääni-, kuva- tai audiovisuaalitalenne)”.

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (ETY) N:o 1408/71 seuraavasti:

- 1) Muutetaan 22 artikla seuraavasti:

- a) Korvataan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) jonka on lääketieteellisistä syistä saatava luontoisetuuksia toisen jäsenvaltion alueella oleskelun aikana ottaen huomioon etuuksien luonne ja oleskelun ennakoitu kesto”.

- b) Lisätään uusi 1 a kohta seuraavasti:

”1 a. Jotta jotkin luontoisetuudet voidaan tarjota toisessa jäsenvaltiossa oleskelun aikana, niistä on käytännön syistä tehtävä ennakkosopimus kyseisen henkilön ja hoidosta vastaavan laitoksen välillä. Hallintotoimikunta laatii luettelon tällaisista etuuksista.”

- c) Korvataan 3 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Edellä 1, 1 a ja 2 kohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti palkatun työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan perheenjäseniin.”

- 2) Poistetaan 22 b artikla.

- 3) Korvataan 25 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Työtön, joka aikaisemmin oli palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja ja johon sovelletaan 69 artiklan 1 kohdan tai 71 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan toisen virkkeen säännöksiä ja joka täyttää toimivaltaisen valtion lainsäädännössä asetetut edellytykset oikeuden saamiseksi luontois- ja rahaetuuksiin, ottaen tarvittaessa huomioon 18 artiklan säännökset, saa 69 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn ajan:

a) luontoisetuuksia, jotka hänen on lääketieteellisistä syistä saatava oleskellessaan sen jäsenvaltion alueella, josta hän hakee työtä, ottaen huomioon etuuksien luonne ja oleskelun ennakoitu kesto. Nämä luontoisetuudet antaa toimivaltaisen laitoksen puolesta laitos siinä jäsenvaltiossa, josta hän etsii työtä, viimeksi mainitun laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, niin kuin hänet olisi vakuutettu siinä

b) rahaetuuksia toimivaltaisesta laitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti. Toimivaltaisen laitoksen ja sen jäsenvaltion laitoksen, josta työtön hakee työtä, välisellä sopimuksella etuudet voidaan kuitenkin antaa viimeksi mainitusta laitoksesta ensiksi mainitun laitoksen puolesta toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti. Työttömyysetuuksia 69 artiklan 1 kohdan mukaisesti ei myönnetä ajalta, jolta suoritetaan rahaetuuksia.”

- 4) Korvataan 31 artikla seuraavasti:

”31 artikla

Eläkkeensaajan ja hänen perheenjäsentensä oleskelu muussa kuin asuinjäsenvaltiossa

Eläkkeensaaja, jolla on oikeus eläkkeeseen tai eläkkeisiin yhden valtion lainsäädännön mukaan tai eläkkeisiin kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja jolla on oikeus etuuksiin yhden tällaisen valtion lainsäädännön mukaan, saa yhdessä perheenjäsentensä kanssa oleskellessaan muun kuin sen jäsenvaltion alueella, jossa he asuvat

a) luontoisetuudet, jotka hänen on lääketieteellisistä syistä saatava oleskellessaan muun kuin asuinjäsenvaltion alueella ottaen huomioon etuuksien luonne ja oleskelun ennakoitu kesto. Nämä luontoisetuudet antaa oleskelupaikan laitos sen soveltaman lainsäädännön määräysten mukaisesti eläkkeensaajan asuinpaikan laitoksen kustannuksella,

b) tarvittaessa rahaetuudet toimivaltaisesta laitoksesta, joka määräytyy 27 artiklan tai 28 artiklan 2 kohdan säännösten mukaisesti, sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti. Toimivaltaisen laitoksen ja oleskelupaikan laitoksen välisen sopimuksen perusteella nämä etuudet voidaan kuitenkin antaa viimeksi mainitusta laitoksesta ensiksi mainitun puolesta toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti.”

- 5) Poistetaan 34 b artikla.

- 6) Lisätään uusi 84 a artikla seuraavasti:

”84 a artikla

Asetuksen soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden väliset suhteet

1. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvilla laitoksilla ja henkilöillä on vastavuoroinen tiedotus- ja yhteistyövelvoite, jonka tarkoituksena on taata asetuksen moitteeton soveltaminen.

Laitosten on hyvän hallintotavan periaatteen mukaisesti vastattava kaikkiin kyselyihin kohtuullisessa ajassa. Niiden on ilmoitettava henkilöille, joita asia koskee, kaikista tiedoista, joiden avulla nämä voivat hyödyntää heille tämän asetuksen mukaisesti kuuluvia oikeuksia.

Henkilöiden, joita asia koskee, on ilmoitettava mahdollisimman pikaisesti toimivaltaiselle laitokselle kaikista henkilökohtaisessa tai perheensä tilanteessa tapahtuneista muutoksista.

2. Jos 1 kohdan kolmannessa alakohdassa säädettyä tiedottamisvelvoitetta ei noudateta, siitä voi aiheutua oikeasuhtaisia seuraamuksia kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Seuraamusten on kuitenkin oltava vastaavia kuin ne, joita sovelletaan sisäiseen oikeusjärjestykseen kuuluvissa samanlaisissa tilanteissa, eivätkä ne saa käytännössä tehdä mahdottomaksi tai liian vaikeaksi tällä asetuksella asianomaisille henkilöille annettujen oikeuksien harjoittamista.

3. Jos tämän asetuksen tulkinnessa tai soveltamisessa ilmenee vaikeuksia, jotka voivat vaarantaa asetuksen soveltamisalaan kuuluvan henkilön oikeudet, kyseisen henkilön asuinvaltion laitoksen on otettava yhteyttä laitokseen tai laitoksiin muussa jäsenvaltiossa tai muissa jäsenvaltioissa, joita asia koskee. Jos asiaa ei pystytä ratkaisemaan kohtuullisessa ajassa, voidaan kääntyä hallintotoimikunnan puoleen.”

2 artikla

Muutetaan asetus (ETY) N:o 574/72 seuraavasti:

1) Korvataan 2 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Hallintotoimikunta laatii mallit asiakirjoista, joita tarvitaan asetuksen ja sen täytäntöönpanoasetuksen soveltamiseksi.

Asiakirjat voidaan siirtää laitosten välillä joko paperimuotoisina tai standardoituina sähköisinä viesteinä telemaattisten palveluiden kautta VI a osaston säännösten mukaisesti. Telemaattinen tiedonvaihto edellyttää lähettävän ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten välistä sopimusta.”

2) Poistetaan 17 artiklan 6 ja 7 kohta.

3) Korvataan 19 a artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Täytäntöönpanoasetuksen 17 artiklan 9 kohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti.”

4) Poistetaan 20 artikla.

5) Korvataan 21 artikla seuraavasti:

”21 artikla

Luontoisetuudet oleskeltaessa muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa valtiossa

1. Saadakseen luontoisetuuksia asetuksen 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti palkatun työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan on toimitettava hoidon tarjoajalle toimivaltaisen laitoksen antama asiakirja, jossa todistetaan, että hänellä on oikeus luontoisetuuksiin. Asiakirja on laadittava 2 artiklan säännösten mukaisesti. Jos asianomainen henkilö ei pysty toimittamaan kyseistä asiakirjaa, hänen on otettava yhteyttä oleskelupaikan laitokseen, joka pyytää toimivaltaiselta laitokselta asiakirjan, jossa todistetaan, että kyseisellä henkilöllä on oikeus luontoisetuuksiin.

2. Täytäntöönpanoasetuksen 17 artiklan 9 kohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti.”

6) Korvataan 22 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Täytäntöönpanoasetuksen 17 artiklan 9 kohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti.”

7) Korvataan 23 artiklan toinen alakohta seuraavasti:

”Kuitenkin tapauksissa, joita tarkoitetaan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa, perheenjäsenten asuinpaikan laitosta pidetään toimivaltaisena laitoksena ja perheenjäsenten asuinmaan lainsäädäntöä pidetään toimivaltaisen valtion lainsäädäntönä sovellettaessa täytäntöönpanoasetuksen 21 ja 22 artiklaa.”

8) Muutetaan 26 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”Saadakseen luontoisetuuksia asetuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti työttömän tai hänen mukanaan seuranneen perheenjäsenen on toimitettava hoidon tarjoajalle toimivaltaisen laitoksen antama asiakirja, jossa todistetaan, että hänellä on oikeus luontoisetuuksiin. Asiakirja on laadittava 2 artiklan säännösten mukaisesti. Jos asianomainen henkilö ei pysty toimittamaan kyseistä asiakirjaa, hänen on otettava yhteyttä oleskelupaikan laitokseen, joka pyytää toimivaltaiselta laitokselta asiakirjan, jossa todistetaan, että kyseisellä henkilöllä on oikeus luontoisetuuksiin.”

b) Lisätään 1 a kohta seuraavasti:

”Saadakseen rahaetuuksia 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti itselleen ja perheenjäsenilleen työttömän on toimitettava toimivaltaiselta sairausvakuutuslaitokselta ennen lähtöään hakemansa todistus sen paikan sairausvakuutuslaitokselle, johon hän on lähtenyt. Jos työtön ei toimita todistusta, sen paikan laitos, johon hän on lähtenyt, kääntyy toimivaltaisen laitoksen puoleen sen saamiseksi. Todistuksessa on todistettava oikeus kyseisiin etuuksiin asetuksen 69 artiklan 1 kohdan a alakohdassa asetettujen edellytysten mukaan, ilmoitettava oikeuden kesto ottaen huomioon asetuksen 69 artiklan 1 kohdan c alakohdan säännökset ja täsmennettävä tarvittaessa sairausvakuutuksen nojalla maksettavien rahaetuuksien määrä edellä mainittuna aikana, jos kyseessä on työkyvyttömyys tai sairaalahoito.”

c) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Täytäntöönpanoasetuksen 17 artiklan 9 kohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti.”

9) Korvataan 31 artikla seuraavasti:

”31 artikla

Luontoisetuudet eläkkeensaajille ja heidän perheenjäsenilleen, jotka oleskelevat muussa jäsenvaltiossa kuin asuinjäsenvaltiossa

1. Saadakseen luontoisetuuksia asetuksen 31 artiklan mukaisesti eläkkeensaajan on toimitettava hoidon tarjoajalle asuinpaikan laitoksen antama asiakirja, jossa todistetaan, että hänellä on oikeus luontoisetuuksiin. Asiakirja on laadittava 2 artiklan säännösten mukaisesti. Jos asianomainen henkilö ei pysty toimittamaan kyseistä asiakirjaa, hänen on otettava yhteyttä oleskelupaikan laitokseen, joka pyytää asuinpaikan laitokselta asiakirjan, jossa todistetaan, että kyseisellä henkilöllä on oikeus luontoisetuuksiin.

2. Täytäntöönpanoasetuksen 17 artiklan 9 kohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti.

3. Edellä 1 ja 2 kohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti, kun kyseessä on luontoisetuuksien myöntäminen asetuksen 31 artiklassa tarkoitetuille perheenjäsenille. Jos perheenjäsenet asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa eläkkeensaaja asuu, he saavat 1 kohdassa tarkoitetun asiakirjan oman asuinpaikkansa laitokselta.”

10) Korvataan 117 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Hallintotoimikunta mukauttaa täytäntöönpanoasetuksen 117 c artiklassa mainitun teknisen toimikunnan tutkimusten ja ehdotusten perusteella asiakirjojen mallit sekä asetuksen ja sen täytäntöönpanoasetuksen soveltamista varten säädettyjen tietojen siirtokeinot ja -menettelyt uuden tietojenkäsittelytekniikan mukaisiksi.”

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan [...]. päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä [...] päivänä [...]kuuta [...].

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja